

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ze związku małżeńskiego K. i oskarżonego K. H. (1) urodzili się synowie, M. H. w dniu 22 września 1992 roku i D. H. w dniu 12 września 1999 roku.

Po rozwiązaniu związku małżeńskiego - w dniu 20 czerwca 2006 roku, na mocy ugody zawartej przed Sądem w dniu 05 grudnia 2001 roku w sprawie RIIC 943/01 oskarżony zobowiązał się łożyć na utrzymanie synów w kwocie po 500 złotych na każde dziecko. M. H. jest osobą dorosłą, pozostaje na własnym utrzymaniu, mieszka i podejmuje zatrudnienie za granicą.

K. H. (1) podczas zamieszkiwania w Polsce nie korzystał z pomocy opieki społecznej, nie był zarejestrowany jako bezrobotny.

K. H. (2) korzystała z pomocy opieki społecznej w okresie od 01 sierpnia 2012 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku, otrzymywała zasiłki okresowe z powodu bezrobocia, w zakresie dożywiania, na zakup opału na łączną kwotę za cały okres 3.094,20 złotych. K. H. (2) w okresie od 01 października 2008 roku do 30 września 2012 roku pobierała z Funduszu Alimentacyjnego zaliczki alimentacyjne na syna D. H. w wysokości 500,00 złotych miesięcznie. K. H. (2) za wynajęcie mieszkania comiesięcznie wydatkuje kwotę 600,00 złotych.

D. H. na czas postępowania uczęszczał do Publicznego Gimnazjum nr (...) w K.. Nie korzystał z pomocy finansowej. Jest dzieckiem zdrowym, nie wymaga opieki lekarskiej.

K. H. (2) w okresie od dnia 10 lutego 2012 roku do 08 września 2013 roku była zarejestrowana jako bezrobotna z prawem do stypendium stażowego, w dniu 09 września 2013 roku podjęła pracę z najniższym wynagrodzeniem.

Oskarżony K. H. (1) od 2011 roku do kwietnia 2012 roku pracował u Polaka w Niemczech, pracował tam nielegalnie i zarabiał wówczas 1250 Euro miesięcznie. Od maja 2012 roku do wiosny 2013 roku nie pracował, poszukiwał pracy w Szwecji, Niemczech. Jesienią 2012 roku przebywał w W. i w miesiącach październik, listopad zarobił kwotę 1600 złotych. Następnie oskarżony pojechał do syna do Niemiec i pracował do wiosny 2013 roku. Od kwietnia 2013 roku do czerwca 2013 roku pracował na budowie i zarabkował.

W okresie od sierpnia 2011 roku do lipca 2012 roku oskarżony K. H. (1) wykonywał obowiązek alimentacyjny wobec syna D.. Od lata 2011 roku do wiosny 2012 roku dokonywał wpłat w miarę systematycznie w kwotach odpowiadających wysokości ustalonej raty alimentacyjnej. Ponadto w dniu 18 czerwca 2012 roku oskarżony przelał tytułem alimentów na rzecz K. H. (2) kwotę 1327,58 złotych. Następnie w dacie 23 lipca 2012 roku przekazana została kwota 220,00 złotych na rzecz D. H..

Oskarżony w dniu 03 stycznia 2013 roku wpłacił za pośrednictwem Western U. kwotę 400,00 złotych, zaś w dniu 14 maja 2013 roku – wpłacił kwotę 220,00 złotych tytułem alimentów na syna D..

Oskarżony przekazywał synowi przedmioty jak skuter, przekazał także kwotę 500 Euro na zakup laptopa, przybory szkolne z tym zaznaczeniem oskarżonego, że nie miały być traktowane jako alimentacyjne zobowiązanie, a prezenty.

/dowód:

- wypis s protokołu, k – 13

- odpisy aktu urodzenia D. H., k – 15, 70

- pismo i zaświadczenie, k – 18-20

- decyzje, k – 21-29
- pismo MOPS, k – 33
- decyzja, k – 34
- zeznania świadka K. H. (2), k –121-122, 151-152
- zeznania świadka J. H., k – 49-50
- dowody płaty, k – 84, 85
- pismo PUP w K., k – 126
- dowody wpłaty,
- wykaz przekazów z 21 lipca 2014 roku
- pismo Towarzystwa (...) z 12 grudnia 2014 roku/

Oskarżony K. H. (1) był dotychczas karany sędownie za przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i art. 178 a § 1 k.k. odpowiednio w latach 2001 i 2007. Oskarżony jest rozwiedziony, ma dwoje dzieci. Legitymuje się wykształceniem zawodowy. Zamieszkuje i podejmuje pracę za granicą w Niemczech.

/dowód:

- karta karna, k – 47, 111- 113, 148, 179-180/
- dane o osobie, k – 92/

Oskarżony w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnił, że w okresie od sierpnia 2011 roku do czerwca 2013 roku podejmował różne prace dorywcze w Niemczech i Polsce w charakterze pracownika fizycznego. Podał, że od lata 2011 roku do wiosny 2012 wpłacał co miesiąc w kasie Western U. alimenty w kwocie 500,00 złotych czasem więcej, nadto chyba w lutym 2012 roku wysłał 500 Euro na laptopa. Następnie pracował w różnych firmach, z uwagi na to, że była żona według niego pieniądze przeznaczała na inne rzeczy czynił synowi prezenty, jak wiosną 2013 roku kupił skuter, 2-3 lata wstecz konsolę do gier, sfinansował wyjazd na wakacje.

Przed Sądem oskarżony przyznał się do jego popełnienia. Podał, że wpłacał alimenty regularnie do kwietnia 2012 roku, potem różnie, bo raz pracował, raz nie. Miał trudności w znalezieniu pracy.

/dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego, k – 79-82, 121/

Sąd zważył, co następuje:

K. H. (1) stanął w niniejszej sprawie pod zarzutem tego, że w okresie od sierpnia 2011 roku do czerwca 2013 roku w K. uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy oraz orzeczeń sądowych obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie dziecka D. H. i przez to narażenie go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych to jest o przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.

Przepis art. 209 § 1 k.k. stanowi, że kto uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Stypizowane tym przepisem przestępstwo jest występkiem skutkowym z zaniechania i polega na uporczywym uchylaniu się od wykonywania obowiązku opieki, poprzez niełożenie na utrzymanie osób uprawnionych. Aby znamiona typu czynu zabronionego były spełnione, należy stwierdzić, że sprawca był zobowiązany do obowiązku opieki bądź z mocy ustawy, bądź z mocy orzeczenia sądowego, uchylał się od tego obowiązku w sposób uporczywy, uchylanie to polegało na niełożeniu na utrzymanie osoby uprawnionej, zaś w wyniku tego niełożenia osoba uprawniona narażona została na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Sam fakt niewykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 209 k.k., nie jest jeszcze równoznaczny z uchylaniem się od niego. Jeżeli istnieje podejrzenie popełnienia tego przestępstwa należy zawsze zbadać przede wszystkim przyczyny niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego przez domniemanego sprawcę, które może również zdarzyć się niekiedy z powodów obiektywnych (np. ciężka choroba – OSNKW 1976, z. 7, poz. 86).

Strona podmiotowa występkę z art. 209 § 1 k.k. współokreślona została przez znamię „uporczywego uchylania się”. Jest to więc przestępstwo umyślne, które może być popełnione tylko z zamiarem bezpośrednim.

Czynu określonego w art. 209 § 1 k.k. dopuszcza się zatem tylko ten, kto mógł wykonać ciężący na nim obowiązek, ale nie uczynił tego, mimo realnych ku temu możliwości (zob. OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 64). Element obiektywny „uchylania się” polega na czynieniu tego przez pewien okres czasu. Sąd Najwyższy przyjął w wytycznych, że okres wstrzymania się od płacenia rat lub płacenia ich nieregularnie albo w ratach znacznie niższych niż należne nie może być krótszy niż 3 miesiące (OSNKW 1976, z. 7, poz. 86).

Nadto przestępstwo z art. 209 k.k. jest przestępstwem materialnym. Skutkiem, od którego zależy dokonanie tego przestępstwa, jest narażenie osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych oznacza dostarczenie środków materialnych koniecznych nie tylko do utrzymania, ale również do uzyskania niezbędnego wykształcenia i korzystania z dóbr kulturalnych. Niezbędne jest zatem zabezpieczenie minimum egzystencji w postaci środków przeznaczonych na utrzymanie i wykształcenie dziecka, lecz także stworzenie mu warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu, istotnych dla kształtowania jego osobowości i nawyków kulturalnych. Fakt zaspokajania potrzeb życiowych uprawnionego kosztem znacznego wysiłku osoby współzobowiązanej do alimentacji albo przez inne osoby nie zobowiązane, a także z funduszu alimentacyjnego ZUS, nie wyłącza ustawowego znamienia narażania na niemożność zaspokojenia tych potrzeb (OSNPG 1987, z. 8, poz. 103).

Zakres podstawowych potrzeb życiowych nie jest pojęciem stałym i niezmiennym, lecz zależy od konkretnych warunków społeczno-ekonomicznych i stanu świadomości społecznej na danym etapie rozwoju społeczeństwa. Im wyższy jest stopień tego rozwoju oraz przeciętny sposób życia obywateli, tym większe i bardziej różnorodne są potrzeby uznawane powszechnie za „podstawowe” (OSNKW 1976, poz. 86).

Dokonując ustaleń faktycznych niniejszej sprawy Sąd uwzględnił materiał dowodowy zgromadzony zarówno na etapie prowadzonych czynności przygotowawczych, jak i w toku postępowania sądowego. Sąd miał na uwadze przede wszystkim osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań samej pokrzywdzonej K. H. (2), wyjaśnienia oskarżonego K. H. (1) i zeznania świadka J. H.. Istotne znaczenie odegrały także licznie zgromadzone dowody w postaci dokumentów.

W pierwszej kolejności rozważań należy wskazać, że przedmiotem bezpośredniego działania sprawcy w przypadku przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. jest osoba najbliższa oraz każda inna osoba w stosunku, do której, czy to na mocy ustawy, czy orzeczenia sądowego, sprawca ma nałożony obowiązek opieki. W świetle treści art. 115 § 11 k.k. nie budzi zatem najmniejszych wątpliwości fakt, że oskarżony K. H. (1) jest dla swojego syna D. H. osobą najbliższą.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego dała także wystarczającą ilość powodów do uznania przez Sąd, że zachowanie oskarżonego nosiło znamiona pojęcia „uporczywego uchylania się” od wykonywania obowiązku opieki o jakim mowa w niniejszej sprawie. O tym, że obowiązek taki na nim spoczywał było oczywiste, na co

wprost wskazywała treść orzeczenia – ugody zawartej przed Sądem, na mocy której oskarżony zobowiązał się do alimentowania syna D. ratą alimentacyjną w wysokości 500,00 złotych miesięcznie.

Oskarżony w toku niniejszego postępowania przyznał się do popełnionego czynu, lecz wyjaśnił, że w pewnych okresach alimentował syna. Z tego też względu na spójne w tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego i zeznania świadka K. H. (2), także wynikające z treści dokumentów i poczynione ustalenia Sąd w miejsce zarzucanego czasookresu popełnionego czynu uznał oskarżonego winnym popełnienia przestępstwa niealimentacji w okresie od sierpnia 2012 roku do grudnia 2012 roku oraz od lutego 2013 roku do czerwca 2013 roku.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało po stronie oskarżonego występowania przeszkód natury finansowej, albowiem oskarżony z małymi przerwami pracował i osiągał wynagrodzenie. Jeśli nawet w danym czasie nie mógł wydatkować pełnej kwoty ustalonych alimentów mógł przekazać na utrzymanie syna chociażby możliwą na dany czas kwotę do wyłożenia.

W przekonaniu Sądu poprawnym wydaje się być także stwierdzenie, że oskarżony poprzez swoje postępowanie naraził w ustalonym okresie niealimentacji na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych syna. Do wypełnienia ustawowych znamion elementu tego przestępstwa wystarcza samo narażenie uprawnionego do alimentacji na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb, pozostające w związku przyczynowym z uchylaniem się sprawcy od ciężącego na nim obowiązku lożenia na utrzymanie osoby, o której w przepisie mowa. W realiach rozważanej sprawy, badając, czy uchylanie się oskarżonego od wykonywania spoczywającego na nim obowiązku alimentacyjnego naraziło jego syna na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, Sąd miał na względzie zeznania przytoczonych już wyżej świadków, jak i zgromadzone w sprawie dokumenty. Z przeprowadzonych w sprawie dowodów, co prawda wynika, iż pokrzywdzony D. H. miał zapewnione przez swoją matkę podstawowe środki niezbędne do jej utrzymania i wychowywania. Z relacji świadka K. H. (2) wynika, że sytuacja finansowa prowadzonego gospodarstwa domowego przedstawiała się różnie. Bywały sytuacje, że musiała korzystać z pomocy finansowej od państwa. Zważając zatem na powyższe, co do tezy postawionej w tym zakresie przez Sąd nie powinno być najmniejszych wątpliwości.

Sąd nie mając wątpliwości w zakresie sprawstwa oraz winy oskarżonego uznał za konieczne skorygowanie przyjętego w zarzucie okresu niealimentacji przyjmując, że miała ona miejsce w okresie od sierpnia 2012 roku do grudnia 2012 roku oraz od lutego 2013 roku do czerwca 2013 roku.

Pozostały okres jaki Prokurator przedstawił jako niealimentację oskarżonego Sąd pominął, z uwagi na zachowanie oskarżonego i wyjaśnienie przed Sądem kwestii wydatkowania na syna D..

Sąd zgodnie z ustaleniami poczynionymi uznał, że oskarżony w okresie od sierpnia 2011 roku do lipca 2012 roku oskarżony K. H. (1) wykonywał obowiązek alimentacyjny wobec syna D.. Od lata 2011 roku do wiosny 2012 roku dokonywał wpłat w miarę systematycznie w kwotach odpowiadających wysokości ustalonej raty alimentacyjnej, co wynika z zeznań K. H. (2) i wyjaśnień oskarżonego. Ponadto w dniu 18 czerwca 2012 roku oskarżony przelał tytułem alimentów na rzecz K. H. (2) kwotę 1327,58 złotych. Następnie w dacie 23 lipca 2012 roku przekazana została kwota 220,00 złotych na rzecz D. H.. Zatem nie można uznać, by oskarżony w tym okresie zachowaniem swoim wypełnił znamiona występku z art. 209 § 1 k.k.

Dalej oskarżony w dniu 03 stycznia 2013 roku wpłacił za pośrednictwem Western U. kwotę 400,00 złotych, zaś w dniu 14 maja 2013 roku – wpłacił kwotę 220,00 złotych tytułem alimentów na syna D..

Oskarżony przekazywał synowi przedmioty jak skuter, przekazał także kwotę 500 Euro na zakup laptopa, przybory szkolne z tym zaznaczenie, że nie miały być traktowane jako alimentacyjne zobowiązanie, a prezenty.

Uwzględniając poczynione wyżej wywody Sąd uznał oskarżonego K. H. (1) za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku z tą zmianą, iż ustalił czas jego popełnienia na okres od sierpnia 2012 roku do grudnia 2012 roku oraz od lutego 2013 roku do czerwca 2013 roku, to jest popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. i

za to na podstawie art. 209 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności – nie znajdując podstaw do skorzystania z przewidzianych w niniejszym przepisie sankcji łagodniejszych w postaci kary grzywny, czy też ograniczenia wolności.

Zgodnie z punktem II części dyspozytywnej wyroku, Sąd na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 2.

Analizując kwestię wymiaru kary za przypisane oskarżonemu przestępstwo Sąd kierował się wskazaniami opisanymi w art. 53 § 1 i 2 k.k. zważając, aby orzeczony wymiar kary był adekwatny do stopnia winy oraz współmierny do stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Wymierzając w stosunku do oskarżonego karę 2 miesięcy pozbawienia wolności Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim taką okoliczność, jak okres niealimentacji, także Sąd dostrzegł po stronie oskarżonego istotne okoliczności łagodzące, przejawiające się w bieżącym regulowaniu alimentów.

Wypada wskazać, iż przepis art. 58 § 1 k.k. zawiera dyrektywę, co do wyboru rodzaju kary stanowiąc, iż jeśli ustawa przewiduje możliwość wyboru rodzaju kary, sąd orzeka karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania tylko wtedy, gdy inna kara lub środek karny nie może spełnić celów kary.

W niniejszej sprawie, z powodów wyżej wskazanych, trzeba uznać, iż zachowanie oskarżonego daje jeszcze podstawy do przyjęcia, iż sankcja w postaci kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania spełni wobec oskarżonego cele zapobiegawcze i wychowawcze, jak również znajdzie odzwierciedlenie w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa. Wskazane wyżej okoliczności łagodzące nakazują bowiem przyjęcie, iż w sytuacji oskarżonego występują przesłanki do wymierzenia innej rodzajowo kary, aniżeli bezwzględna kara pozbawienia wolności. Stosownie do art. 69 § 1 k.k., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przekraczającej 2 lat [...], jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Natomiast § 2 powołanego wyżej przepisu stanowi, że zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Stosując wobec oskarżonego warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres dwóch lat próby, Sąd dał wyraz zasadzie ultima ratio kary pozbawienia wolności określając prymat kar wolnościowych przed karą pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia i uznał, że będzie ona wystarczająca dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary. W ocenie Sądu, po stronie oskarżonego istnieją bowiem przesłanki, które zawarte są w art. 69 k.k., a które dają możliwość zastosowania wskazanego środka probacyjnego. Orzeczeniu tego środka winno bowiem towarzyszyć istnienie przekonania, iż będzie to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, w szczególności z punktu widzenia zapobieżenia jego powrotowi do przestępstwa, co w odniesieniu do oskarżonego zdaniem Sądu można założyć. Należy również podkreślić, że dolegliwość kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania polega na istniejącym przez okres próby zagrożeniu wykonania kary, pełni ona zatem funkcję ostrzegawczą i hamującą przed postępowaniem sprzecznym z prawem stanowiąc motywację do powstrzymywania się od popełnienia przestępstw. Zastosowany wobec oskarżonego okres próby, będzie więc swoistym sprawdzianem jego zachowania i pozwoli na ostateczne stwierdzenie, czy pozytywna prognoza co do dalszego zachowania oskarżonego okazała się trafna. Orzeczona w niniejszej sprawie kara znajduje także odzwierciedlenie w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa oraz znajduje aprobatę, iż za zachowania negatywne należy ponieść sprawiedliwą karę, a sankcja orzeczona wobec wyżej wymienionego za taką powinna być postrzegana.

Jednocześnie Sąd zobowiązał oskarżonego do bieżącego alimentowania syna D. H., tytułem nałożonego środka karnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zważył jak w sentencji niniejszego wyroku.

Zarządzenia:

1. odnotować uzasadnienie
2. odpis uzasadnienie doręczyć oskarżonemu oraz obrońcy oskarżonego
3. **kal. 14 dni od doręczenia**